
Ronald Augustin op 18 februari voor rechter

Van een onzer verslaggevers

HANNOVER/UTRECHT — De Nederlander R. ONALD Augustin, die ervan verdacht wordt lid te zijn van de Rote Armee Fraktion (RAF) — ook wel Baader-Meinhofgroep genoemd — zal op 18 februari in Bueckeberg bij Hannover voor de rechtbank moeten verschijnen. Dit is bekend gemaakt door de rechtbank van Osnabrück. Augustin bevindt zich sinds mei 1974 in verzekerde bewaring in een gevangenis in Hannover. Hij is al sinds ruim vier maanden in hongerstaking uit proest tegen de behandeling van de politieke gevangenen in West-Duitsland en wordt kunstmatig gevoed.

Trouw 22.1.75

Proces tegen Augustin begint op 18 februari

Door een onzer redacteurs *75*

OSNABRUCK, 21 jan. — Op 18 februari begint het proces tegen de Nederlander Ronald Augustin. Uit veiligheidsoverwegingen niet in het gerechtsgebouw dat midden in Osnabrück ligt, maar in de grote zaal van de gevangenis Bückeberg. Dit heeft het Landgericht gisteren beslist. Om te beginnen zijn voor het proces vier zittingsdagen van ieder drie dagen uitgetrokken.

Augustin wordt ten laste gelegd: poging tot moord met een pistool op een Duitse grensbeambte in een D-trein, en als tweede hoofdpunt het lidmaatschap van een criminele vereniging (de Baader-Meinhof-groep). Op moord, inclusief poging, stelt de Duitse strafwet een maximumstraf van levenslang en een minimumstraf van drie jaar.

Hiernaast wordt Augustin ten laste gelegd: verzet tegen een ambtenaar in functie, verboden wapenbezit, bedrog en vervalsing van documenten (met name paspoort).

De rechtbank bestaat uit drie beroepsrechters en twee lekenrechters (gezworenen) en staat onder voorzitterschap van de president van het Landgericht Haack.

Verdediging wil uitstel van proces Augustin

HANNOVER (Reuter) — De verdedigers van de Nederlander Ronald Augustin hebben uitstel gevraagd van zijn proces teneinde meer tijd te krijgen hun verdediging voor te bereiden. Het proces tegen Augustin is vastgesteld op dinsdag 18 februari. De Nederlander wordt beschuldigd van medeplichtigheid aan extremistische acties van de Rote Armee Fraktion, beter bekend als de Baader-Meinhof-groep.

De verdedigers Kurt Groenewold en Rainer Koenke maakten tijdens een persconferentie bekend dat zij de justitiële autoriteiten van Osnabrück tevens hebben verzocht het proces tegen de 25-jarige Augustin niet te doen plaatsvinden in de speciaal daartoe ingerichte rechtszaal van de zwaarbewaakte gevangenis van Bückeberg, 40 kilometer ten westen van Hannover. Zij menen dat er van veroordeling sprake is door de plaats waar het proces moet worden gehouden en de zeer stringente veiligheidsmaatregelen.

De advocaten hebben juist de laatste documenten over Augustins zaak ontvangen en meenden te weinig tijd te hebben om hun verdediging te voltooien. Verder zijn de verdedigers van mening dat de gezondheidstoestand van hun cliënt, na een vijf maanden durende hongerstaking, niet zodanig is dat van een normaal proces sprake kan zijn.

Rechtszaak in gevangenis ^{V 23.1.75}

Augustin krijgt vijf advocaten

Van onze correspondent

BONN — Het proces tegen Ronald Augustin, die lid zou zijn geweest van de links-radicalen Baader-Meinhofgroep, zal op 18 februari beginnen. Het zal worden gehouden in Bückeburg, een kleine plaats tussen Osnabrück en Hannover.

Het proces, dat minstens vier weken zal duren, zal plaatsvinden voor de rechtbank uit Osnabrück. Het gerechtshuis van Osnabrück ligt midden in de stad. De president van de rechtbank heeft besloten, dat uit veiligheidsoverwegingen het proces tegen Augustin niet in die stad kan worden gevoerd.

Hij heeft nu gekozen voor de gevangenis van Bückeburg, waar voor 1,2 miljoen mark een nieuwe zaal is

gebouwd. In deze zaal, die later werkplaats voor gevangenen zal worden, zal het proces worden gehouden.

Augustin, die in juli 1973 aan de Duits-Nederlandse grens in een trein werd gearresteerd, zal door vijf advocaten worden verdedigd. Drie advocaten heeft Augustin zelf uitgekoken. Twee advocaten zijn aangewezen door de rechtbank. Eén van de advocaten geniet niet het vertrouwen van Augustin. De overige raadsheren willen nu proberen de benoeming van de aangewezen advocaten ongedaan te maken.

Ronald Augustin, die wordt beschuldigd van poging tot moord, het vervalsen van passen en lidmaatschap van een „criminele vereniging”, bevindt zich net als andere gearresteerde Baader-Meinhof-leden sedert september in hongerstaking. Hij protesteert tegen zijn isolement in de gevangenis van Hannover.

Inmiddels heeft de Duitse justitie dit isolement voor een deel opgeheven. Augustin mag nu samen met andere gevangenen worden gelucht en deelnemen aan de gemeenschappelijke vrijetijdsbesteding. Daar de andere gevangenen na afloop van deze bijeenkomsten worden onderzocht en gesprekken met gevangenen niet mogelijk zijn, omdat steeds een bewaker in de buurt is, heeft Augustin deze vorm van contact met medegevangenen afgewezen. Dit heeft een van de advocaten van Augustin meegedeeld.

Baader-Meinhof dit weekeinde in dorststaking

(Van onze correspondent)

BONN — Vijf kernleden van de zogenaamde Baader-Meinhofgroep willen dit weekeinde beginnen met een onbepaalde dorststaking. Na een hongerstaking van 140 dagen, besloten Ulrike Meinhof, Andreas Baader, Jan Carl Raspe, Gudrun Ensslin en Carmen Roll tot deze stap, om zo de autoriteiten te dwingen de omstandigheden, waaronder ze worden vastgehouden, te verbeteren.

De justitie staat echter op het standpunt dat het vijftal geen nadelen maar eerder voordelen ten opzichte van de andere gevangenen geniet. Volgens de advocaat van deze leden van de Baader-Meinhofgroep, Klaus Croissant, verkeert Raspe momenteel in levensgevaar en heeft men daarom de hongerstaking verscherpt. De justitie in Stuttgart heeft ontkend dat Raspe in acuut levensgevaar zou verkeren.

De in Stuttgart gevangen zittende leden van de Baader-Meinhofgroep worden momenteel in plaats van tweemaal, zoals gebruikelijk was, driemaal dagelijks kunstmatig

*Van pagina 6
GDI + Beul. 1.2.75*

Proces tegen Ronald Augustin in versterkt bolwerk

ad. 6-2-75

Zelfs een balpen is taboe

Van onze correspondent

HANNOVER — Uiterst strenge veiligheidsmaatregelen heeft de justitie getroffen voor het Baader-Meinhofproces tegen de Nederlander Ronald Augustin (25), dat op 18 februari begint in Bückeburg bij Hannover.

Om beveiligd te zijn tegen bevrijdingspogingen, bomaanslagen of gewelddadige demonstraties wordt het proces gehouden in de ultramoderne gevangenis aan de stadsrand van Bückeburg. Daar is 'een gebouw, dat anders als werkplaats voor de gevangenen dient, speciaal voor dit proces omgebouwd tot rechtszaal.

Toehoorders voor de publieke tribune zullen nauwkeurig worden onderzocht; ze zullen zelfs geen ballpoint mogen meenemen naar binnen.

Het is de eerste maal dat de

rechtbank van Osnabrück, die voor deze zaak bevoegd is, terwille van de veiligheid haar zetel tijdelijk verplaatst. In Osnabrück zelf zou het onmogelijk zijn geweest het proces voldoende te beveiligen.

Ronald Augustin, die nu zit opgesloten in Hannover, wordt voor de duur van het proces overgebracht naar de gevangenis bij Bückeburg.

De jonge Amsterdamse graficus had voor de Baader-Meinhof-bende paspoorten, autopapieren en andere documenten vervalst. In juli 1973 werd hij, bij een van zijn vele reizen naar West-Duitsland, door de Duitse douane gesnapt in de trein van Enschede naar Osnabrück.

Augustin trok een pistool en zou op de ambtenaar hebben willen schieten. Dat komt hem nu op een aanklacht wegens poging tot moord te staan.

Belangrijke punten uit het 313 bladzijden tellende tenlastellegging zijn verder lidmaatschap van de misdadige Baader-Meinhofbende, vervalsing van docu-

menten, en verzet tegen het openbaar gezag. De officier van Justitie Walter Hunger wil 99 getuigen oproepen. De gezworenenrechtbank bestaat, naar West-Duits model, uit drie beroeps- en twee lekenrechters.

Zoals de meeste Baader-Meinhofgevangenen had Ronald Augustin een hele reeks verdedigers. Op zeker ogenblik had hij zelfs 14 links georiënteerde advocaten tot zijn beschikking. Op grond van een wetswijziging is dat nu niet meer mogelijk. Augustin heeft nog 3 zelfgekozen advocaten — sympathisanten van de Baader-Meinhof-ideologie — en bovendien twee toegewezen verdedigers, van wie er één weer een compagnon is van de gekozen advocaten.

Voor het proces zijn voorlopig vier weken uitgetrokken maar waarschijnlijk gaat het aanmerkelijk langer duren.

Rondom de gevangenschap van Ronald Augustin was de laatste tijd enige deining ontstaan.

Als lid van de Baader-Meinhofbende werd hij toch al scher-

• Ronald Augustin

per bewaakt dan andere gedetineerden. Zelf maakte hij zijn situatie er niet makkelijker op door aan de andere gevangenen zelfgetekende pamfletjes uit te delen, met leuzen zoals „Wees high, wees vrij, terreur hoort erbij!" en „Politie, rechters en ander gajes, horen als eersten in de bajes!"

Hij werd geïsoleerd van de

overige gevangenen opgesloten. Augustin sloot zich daarna aan bij de hongerstaking van zijn bendegenoten. Met zijn isolement liep het intussen niet zo'n vaart: hij had veelvuldig bezoek, en beschikte over radio en vele Duitse, Franse en Nederlandse kranten en tijdschriften. Dezer dagen kreeg hij bovendien toestemming weer mee te doen met de vrijetijdsbesteding van een groep gewone gevangenen.

Zijn honger- en dorststaking hebben Augustin stevig aangepakt, maar zijn gezondheidstoestand is op het ogenblik redelijk goed. Hij is ondergebracht in een ziekencel en staat onder voortdurende medische controle. Hij ligt niet in bed. Volgens de justitie zal hij zeker in staat zijn zijn proces persoonlijk bij te wonen.

Tegen een van Augustin's advocaten, Rainer Köncke, heeft de Hamburgse justitie een aanklacht ingediend, omdat Köncke — tegen het uitdrukkelijk verbod van de artsen en de gevangenisdirectie — tabak had toegestopt aan Baader-Meinhofgevangenen

in Hamburg, die door hun hongerstaking waren uitgeteerd.

Dat had zelfs levensgevaar kunnen opleveren.

Het grote proces tegen de „harde kern" lid van de Baader-Meinhofbende gaat beginnen op 21 mei in Stuttgart. Hoofdpunten uit de aanklacht zijn: moord (vier doden bij zes bomaanslagen), talrijke moordpogingen (vooral op politiemannen) bankroof en inbraak in raadhuisen en andere instanties (om blanco paspoorten en dergelijke te bemachtigen).

Of het proces op tijd kan beginnen staat zeer te bezien, want de advocaten willen de behandeling vertragen door het indienen van een principiële bezwaarschrift bij het constitutionele gerechtshof in Karlsruhe. Zij staan op het standpunt dat de beperking van het aantal advocaten in strijd is met de grondwet.

Voor dit mammoetproces zijn ruim duizend getuigen opgeroepen. Men verwacht dat het proces op zijn allerminst een jaar zal duren.

Gooi- & Eemlander 7.2.75

G+E 7.2.75

AANKLACHT VAN 313 PAGINA'S

Proces van Augustin: lijst van 99 getuigen

(Van onze correspondent)

HANNOVER — In het proces tegen de 25-jarige Nederlander Ronald Augustin, die ervan wordt verdacht lid van de zgn. Baader-Meinhofgroep te zijn, zullen waarschijnlijk de twee leiders van de groep, Ulrike Meinhof en Andreas Baader, als getuigen optreden. Zij staan op de lijst van 99 getuigen die de rechtbank kan oproepen. Augustin is aangeklaagd wegens een poging tot moord. Volgens de Westduitse wet staat daarop een maximale straf van levenslang en een minimale straf van drie jaar.

Volgens het openbaar ministerie, dat tijdens het proces tegen de Nederlander vertegenwoordigd zal worden door Walter Hunger (hoofd van het parket Osnabrück) en dr. Hell-

muth, zou Augustin bij zijn arrestatie op 24 juli 1973, toen hij per trein bij Bentheim de Nederlandse grens passeerde, met een pistool dat op scherp stond een ambtenaar van de Gouane bedreigd hebben.

Augustin werd door de Westduitse justitie gezocht, omdat men hem ervan verdacht voor de Baader-Meinhofgroep documenten te hebben vervalst. Dit feit wordt hem eveneens ten laste gelegd. In de 313 pagina's tellende aanklacht wordt hij verder beschuldigd lid van een criminele vereniging (de Baader-Meinhofgroep) te zijn, de wapenwet te hebben overtreden, zich bij zijn arrestatie te hebben verzet en bedrog te hebben gepleegd. Op deze delicten staat een maximale straf van vijf jaar.

Zaak tegen Amsterdammer 'voorproefje' van proces tegen anarchistische groep

Proces-Augustin onder zware bewaking

Van een verslaggever

15.2.75

Trouw

HANNOVER — In de zelfs voor Westduitse begrippen ontzettend zwaar bewaakte gevangenis van het stadje Bückeburg bij Hannover begint vrijwel zeker dinsdag het proces tegen de 20-jarige Amsterdammer Ronald Augustin, die volgens de Westduitse justitie deel uitmaakte van de Rote Armee Fraktion (meestal afgekort als RAF). Bij onze oosterburen is deze RAF beter bekend als de anarchistisch-marxistische Baader-Meinhof-groep, die al jaren lang door het plegen van aanslagen en overvallen een staat van verhoogde paraatheid veroorzaakt bij de Duitse politie en justitie.

De berechting van Augustin is een voorproefje van wat de justitie in Westduitsland nog te wachten staat als over enkele maanden (eind mei) in Stuttgart de 'harde kern' van de RAF, bestaande uit Ulrike Meinhof, Andreas Baader, Gudrun Ensslin en Jan-Karl Raspe in de pas verzeven en twaalf miljoen kostende justitie-banket bij de Stammheim-gevangenis voor de rechtbank moeten verschijnen. Dat proces gaat naar verwachting meer dan een jaar duren.

Ronald Augustin, de Amsterdamse typograaf die tijdens zijn voorarrest van meer dan anderhalf jaar uit veiligheidsoverwegingen nooit contact heeft gehad met de 25 gearresteerde

Verdediging wil uitstel

Baader-Meinhof-leden en nauwelijks met andere niet-politieke gevangenen, krijgt te maken met honderd getuigen. Voor het proces tegen Augustin heeft de rechtbank in Osnabrück, die de zaak in Bückeburg moet behandelen, in eerste instantie een maand uitgetrokken maar vast staat al dat het proces veel langer zal duren.

130 pagina's

In de ruim 130 bladzijden tellende dagvaarding, die de

Osnabrückse chef-officier van justitie Walter Hunger en zijn assistent Heinrich Hellmuth hebben vervaardigd, wordt Ronald Augustin beschuldigd van lidmaatschap van de misdadige Baader-Meinhof groep, van vervalsing van documenten, van onbevoegd wapenbezit en van poging tot moord. Die laatste aanklacht geldt niet de overvallen en aanslagen (vier doden en talloze zwaar gewonden), waarvan de 'harde kern' in Stuttgart wordt verdacht. De tenlastegelegde poging tot moord heeft betrekking op het ongecontroleerde optreden van Augustin toen hij op 24 juli 1973 in de Duitse trein van Nederland naar West-Duitsland bij 't grensplaatsje Bentheim in zijn

coupé werd aangesproken door een politiemann. In paniek haalde Augustin een pistool uit zijn zak en richtte dat op de politiefunctienaris. Arrestatie volgde. Dagen later hoorden de Westduitsers dat met de aanhouding van Augustin weer een lid van de gevreesde Baader-Meinhof groep was gevat. De politie deelde mee dat de Amsterdammer niet tot de 'zware jongens' hoort, maar dat hij technische hulp in de vorm van het vervalsen van allerlei documenten, heeft verleend aan de links-extremistische Baader-Meinhof groep.

'Toernee'

Na zijn arrestatie maakte Ronald Augustin een door een klein deel van de publieke opinie in Nederland en West-Duitsland emotioneel begeleide toernee langs tal van gevangenis en gevangenshospitalen. Zowel in Nederland als in West-Duitsland (met name Osnabrück) kwamen actiegroepen, studenten en politici in het geweer tegen de maandenlange strenge isolatie die Augustin in zijn geluiddich-

te cel in Hannover moest ondergaan. Minister Van der Stoep kreeg vragen over de zaak Augustin van twee Nederlandse kamerleden, die hij naar het oordeel van Nederlandse actievoerders nogal onzorgvuldig beantwoorde omdat hij onvoldoende zou zijn geïnformeerd over de situatie waarin Augustin zich in de gevangenis van Hannover bevond.

Hongerstaking

Met de in Stuttgart gevangenzittende 'harde kern', die volgens de Baader-Meinhof advocaten eveneens in isoleercellen was geplaatst, ging Augustin uit protest tegen de 'isolatie folter' in hongerstaking (13 september 1974) en later (2 februari 1975) in dorststaking. Augustin werd tijdens die hongerstaking verpleegd in een aantal gevangenisziekenhuizen en werd daar, melden de advocaten van de Nederlander, met behulp van geweld gevoed. Begin februari beëindigden de 'harde kern' en Ronald Augustin hun honger- en dorststaking 'op bevel' van de niet-gearresteerde Baader-Meinhof-

top. Volgens de woordvoerder van de rechtbank in Osnabrück, rechter Heinrich Bossmeyer, is Ronald Augustin op het ogenblik lichamelijk in staat om het proces te ondergaan.

De verdedigers van Augustin hebben uitstel van het proces gevraagd omdat zij te weinig tijd gehad zouden hebben voor de voorbereidingen. Tevens hebben zij gevraagd het proces niet te doen plaatsvinden in de zwaarbewaakte gevangenis: zij menen dat er daardoor sprake is van bevooroordeeling. De justitie heeft besloten het proces in die gevangenis te houden omdat het gerechtshuis van Osnabrück midden in de stad staat en daardoor het gevaar van gijzelingen, bomaanslagen en dergelijke veel groter zou zijn.

De bedoeling is dat het publiek, dat bij het proces in de gevangenis wel toegelaten wordt, met behulp van de allernieuwste elektronische apparatuur gefouilleerd zal worden. De rechtbank zal zijn samengesteld uit drie beroeps- en twee lekerichters.

Proces tegen Augustin in onneembaar bolwerk

Door onze correspondent S. VAN DER ZEE

'78 NRC

BONN, 7 febr. — Op 18 februari begint in de gevangenis van het Nedersaksische stadje Bückeburg het proces tegen de 25-jarige Nederlander Ronald Augustin. Mogelijk zullen Ulrike Meinhof en Andreas Baader als getuigen worden gehoord in het proces tegen de links-radicalen Augustin, heeft Heinrich Boszmeyer, rechter in de rechtbank van Osnabrück, die belast is met de voorlichting van de pers, meegedeeld.

Ofschoon er geen aanwijzingen zijn, dat neo-anarchisten een bevrijdingsactie voorbereiden, heeft de rechtbank van Osnabrück er om veiligheidsredenen de voorkeur aan gegeven naar Bückeburg uit te wijken. In Osnabrück zou geen geschikt gebouw zijn, waar het proces kan worden gehouden, maar het gevangenisgebouw zou wel voldoende bescherming kunnen bieden aan personen die bij het proces zijn betrokken.

Dit onpersoonlijke, vrij nieu-

we gebouw staat midden in het vlakke Nedersaksische landschap. Het is een onneembaar bolwerk, te meer daar leden van de Westduitse federale grenstroepen in de afgelopen dagen een prikkeldraadversperring rondom het gebouw hebben gelegd. Vermoedelijk zullen zij ook tijdens het proces een oogje in het zeil houden. De zittingen zijn voor het publiek vrij toegankelijk.

Het proces zelf zal zich afspelen in een hal die oorspronkelijk als werkplaats is bedoeld,

maar die voor deze gelegenheid voor 1,2 miljoen mark tot rechtszaal is verbouwd. De publieke tribune zal plaats bieden aan rond vijftig personen; waarschijnlijk zullen verder zestig tot zeventig journalisten het proces kunnen bijwonen. Zij allen zullen evenwel streng worden gecontroleerd, voor zij in de zaal worden toegelaten.

Twaalf dagen

De bedoeling is dat het proces twaalf dagen zal duren. De aanklacht omvat 313 pagina's, waarin Augustin ervan wordt beschuldigd ijd te zijn geweest van „een criminele vereniging”, nl. de Baader-Meinhofgroep.

Verder wordt hij verdacht van poging tot moord vervalsing van documenten, zoals paspoorten, van overtreding van de wapenwet en ten slotte van ernstig verzet tegen de politie. Alleen al op poging tot moord

staat in de Bondsrepubliek minimaal drie jaar gevangenisstraf en maximaal levenslang.

Verdedigd wordt Augustin door de advocaten Croissant, Haag en Groenewold. Oorspronkelijk had hij veertien raadslieden, maar na een wetswijziging door de Westduitse Bondsraad mag een verdachte uit vrije keus nog slechts drie advocaten hebben. Wel kan de rechtbank hem nog advocaten toewijzen, wat ook in het geval van Augustin is gebeurd. Gekritiseerd is hierbij vooral de toewijzing van de Osnabrückse advocaat Blase die het vermoedelijk de eerste procesdagen zeer moeilijk zal krijgen.

De andere toegewezen advocaat, Köncke, is geassocieerd met Groenewold.

Isolering

Ronald Augustin (die in feite slechts een meeloper was) is vol-

gens Boszmeyer bevredigend gezond. Ook wanneer hij de hongerstaking zou hebben voortgezet, had hij over twee weken nog kunnen terechtstaan. Evenals de andere leden van de Baader-Meinhofgroep heeft Augustin meer dan vier maanden lang de hongerstaking volgehouden en is hij afgelopen maandag in een dorststaking gegaan. Met deze actie wilden de gevangenen links-radicalen tegen „de isolatiefolter” protesteren.

Maar in het geval van Augustin zou al geruime tijd van isolering geen sprake meer zijn, aldus Boszmeyer, aangezien de Nedersaksische justitie hem in staat had gesteld aan allerlei gemeenschappelijke activiteiten binnen de gevangenis deel te nemen, zoals gymnastiek en recreatie. Augustin zou dit hebben geweigerd. Ook zou hij het aanbod van de hand hebben gewezen om zijn cel met een an-

dere gevangene te delen, vertelde Boszmeyer. Wel zou hij hebben geprofiteerd van de mogelijkheid om ongcensureerde kranten en weekbladen te lezen.

Onduidelijk

Onduidelijk is tot nog toe, hoe lang het proces tegen de Nederlandse neo-anarchist werkelijk zal duren, aangezien het wel zeker is, dat men niet met twaalf dagen zal uitkomen. Voor een niet onbelangrijk deel zal dit ook van Augustins advocaten afhangen, die met allerlei procedurekwesties het beloop kunnen vertragen, wat bij voorgaande processen van de groep herhaaldelijk is voorgekomen.

Van haar kant wil, volgens

Boszmeyer, evenwel de rechtbank voor alles voorkomen, dat het proces „een showproces” zal worden.

Augustins 'proefproces'

door HIEKE JIPPES

Het proces tegen de Nederlander Ronald Augustin (25) dat vandaag in het Duitse Bückeburg begint, is een ook juridisch interessante voorproef van het proces tegen de zogenaamde „harde kern” van de Rote Armee Fraktion dat van 21 mei af in Stuttgart wordt gehouden.

Hoewel Augustin algemeen beschouwd wordt als een van de kleinere figuren rond Andreas Baader en Ulrike Meinhof is zijn proces belangrijk, omdat het als eerste volgt op de inwerkingtreding van wettelijke bepalingen, die speciaal met het oog op de Baader-Meinhofprocessen in december '74 door de Duitse Bondsdag aanvaard zijn.

Augustin staat terecht voor de rechtbank van Osnabrück, die uit veiligheidsoverwegingen naar Bückeburg verhuisd is voor de twaalf dagen, die voor het proces zijn uitgetrokken. De Nederlander wordt beschuldigd van lidmaatschap van een — in Duitsland verboden — criminele vereniging, van poging tot moord en van een aantal relatief kleinere vergrijpen als vervalsing van documenten en wapenbezit. Dat alles kan hem een straf opleveren van minimaal drie jaar en ten hoogste levenslang.

In de ruim anderhalf jaar dat Augustin in voorarrest heeft gezeten, is er vooral in Nederland steeds meer belangstelling gekomen voor de wijze waarop hij en andere leden van de Rote Armee Fraktion gevangen worden gehouden. Dat werd vooral gestimuleerd door de advocaten, die zich met de Baader-Meinhofgroep bezig houden.

Zij en ook anderen beschuldigen de Westduitse justitie ervan dat zij zich aan marteling schuldig maakte door de RAF-leden totaal geïsoleerd van andere gevangenen op te sluiten. Augustins advocaten spreken van „Vernichtungshaft”: isolatie met als doel de verdachte te hersenspoelen, hem te breken voor het proces. Evenals de andere leden van de Baader-Meinhofgroep ging Ronald Augustin uit protest tegen deze behandeling op 13 september van het vorig jaar in hongerstaking. Deze hongerstaking hebben de gevangenen op 5 februari opgegeven, evenals een dorststaking, die op dat moment 3 dagen geduurd had. Tot die tijd werden zij gedwongen kunstmatig gevoed, maar één van de gevangenen, Holger Meins, bezweek desondanks in de gevangenis.

Op de beschuldiging van marteling door isolatie zijn in Nederland drie maal min of meer officiële reacties uitgelokt: minister Van der Stoep antwoordde op vragen uit de Kamer dat er zijns inziens geen mensenrechten geschonden werden. Een Nederlandse commissie van deskundigen bezocht op uitnodiging van de Duitse regering onder meer de gevangenis in Hannover waar Augustin in voorarrest zat en kwam tot de conclusie dat zijn situatie er een was „waaraan mensen niet behoren te worden blootgesteld”.

Het partijbestuur van de Partij van de Arbeid vroeg SPD-voorzitter Willy Brandt schriftelijk om opheldering en stelde zich tevreden met diens antwoord dat er geen reden tot ongerustheid was over het aanvaarden van nieuwe wetsvoorstellen met het oog op de komende processen.

Augustin die zich in de loop van zijn voorarrest door in totaal veertien advocaten heeft laten bijstaan is het eerste RAF-lid dat de beperkingen van een recente wetswijziging en van de zogenaamde „lex Baader-Meinhof” ondervindt. Zo kan het proces niet langer getraineed worden door het laten aanvragen van eindloze aantallen ad-

RONALD AUGUSTIN, vijf jaar geleden

vocaten, maar mag hij alleen worden bijgestaan door drie advocaten naar keuze en twee door de rechtbank toegevoegde raadslieden. Zijn

keuze-advocaten Groenewold, Haag en Croissant en een van de aangevoerde advocaten Köncke behoren alle tot links-radicalen advocatencol-

lectieven die ook de andere leden van de RAF als hun cliënten hebben. Tegen de toevoeging van de enige „onafhankelijke” advocaat, Heinz Blaser uit Osnabrück, hebben Augustin en zijn verdedigers al bezwaar aangetekend.

Ontwrichting

Net als bij eerdere RAF-processen zullen de gekozen verdedigers in samenwerking met de toegewezen Köncke proberen het proces te ontwrichten. Zo hebben zij al om uitstel van het proces gevraagd en gewezen op de gezondheidstoestand van hun cliënt die naar hun mening een normale procesvoering uitsluit.

Om nog verder te traineren zullen zij waarschijnlijk proberen de rechtbank te wraken en zullen zij hun mede-pleiter Blaser onaanvaardbaar noemen. De rechtbank kan nu echter voor het eerst in een dergelijk proces een beroep doen op een speciaal tegen de RAF-advocaten gerichte wet waarbij het mogelijk is een advocaat uit te sluiten bij sterke verdenking van samenwerking met zijn cliënt. Mochten de vier politiek met hun cliënten geëngageerde advocaten op die grond niet meer aan het proces deel kunnen nemen dan blijft alleen de door Augustin niet gewenste Heinz Blaser als verdediger over. Rechter Heinrich Bossmeyer, voorlichter van de rechtbank in Osnabrück, noemt de lichamelijke toestand van Augustin „bevreemdend”. „De justitie”, zo zei hij, heeft alle maatregelen genomen om het proces ordelijk te laten verlopen”.

(ADVERTENTIES)

Wie 7% rente wenst
zonder boete
of opzegtermijn
neemt de...

BANQUE

Reserve-geldrekening 7%:

Zonder opzegtermijn kunt u bedragen opnemen tot f 3000,- per maand.

Voor bedragen boven f 3000,- per maand geldt een opzegtermijn van 1 maand.

In ieder geval berekent de Banque geen retour-rente over opgenomen bedragen!

Spaar bij de Banque via uw bank-, post-, of gemeentegirorekening.

BANQUE DE PARIS ET DES PAYS-BAS NV.

Amsterdam - A'dam Buitenveldert - Arnhem - Breda - Den Haag - Dordrecht - Eindhoven - Haarlem - Heerlen - Maastricht - Roermond - Rotterdam - Utrecht - Venlo.

Wat helpt
al jaren
bij hoest?

Nederlands

ER ging in januari jl een klein golfje van leedvermaak door Nederland toen de Franse regering bij de gijzelaarszaak op het vliegveld Orly niet wist hoe snel ze de drie terroristen een vliegtuig ter beschikking moest stellen om naar het buitenland te ontkomen. Wat zei de Franse minister van binnenlandse zaken Ponia-towski bij die gelegenheid? „Als er mensenlevens op het spel staan, moeten we wel onderhandelen.”

Een heel ander geluid dan op en na die beroerde vrijdag 13 september vorig jaar, toen Frankrijk Nederland slapheld en toegankelijkheid jegens de Japanse terroristen op de Franse ambassade in Den Haag verweet en dezelfde Ponia-towski in de Franse pers als de kampioen van het harde optreden werd geprezen...

Tenminste, dat was ons beeld in Nederland van de Franse houding voorzover we die uit de Franse pers konden opmaken, of uit de weergave daarvan in onze eigen kranten. Wie zulke oppervlakkige constateringën wil controleren zou eigenlijk een representatieve dwarsdoorsnee uit de Nederlandse en de Franse pers met elkaar moeten vergelijken.

Zulke doorsneden zijn tegenwoordig niet al te zeldzaam. Ik heb de laatste jaren hier meermalen Nederlandse personderzoeken besproken, met name naar aanleiding van de berichtgeving over Vietnam, over Angola en over Chili. Veel goeds kon ik er niet over melden. Het is dan ook buitengewoon moeilijk de veelheid van commentaren, berichten en artikelen met hun ongelijke lengte en frequentie met elkaar te vergelijken en er dan conclusies uit te trekken over de aandacht en de houding van bepaalde kranten. Tenzij je, zoals trouwens meestal het geval was, je oordeel al bij voorbaat klaar hebt en alleen wat met cijfers wilt scharen om je vooroordeel bevestigd te krijgen.

Zo is niet een doctoraal werkgroep van het Frans en Occi-

Ronald Augustin per helikopter gearriveerd Bückerburg werd vesting

Van onze speciale verslaggever WIM HOFFMANN

BÜCKERBURG — Stipt om half tien vanmorgen begint in Bückerburg, volgens plan, het proces tegen de Nederlandse Baader-Meinhof-verdachte Ronald Augustin. Kort tevoren zullen de rechters en de officier van justitie per helikopter aankomen op het landingsterrein, dat vlak naast het gevangenisgebouw is aangestampt.

Vooraf worden rondom alle wegen, op één na, met versperringen afgesloten, zodat er nog maar één, streng gecontroleerde toegang tot het gevangenis-complex overblijft.

Kortzichtig is de laatste hand gelegd aan de veiligheidsmaatregelen. De omgeving van de gevangenis staat nu bezaaid met lantaarntjes, borden, roodwitte staketsels. Zelfs het vogelhuisje van de gevangenisdirecteur staat mistroostig in een wirwar van prikkeldraad.

Per helikopter

Ronald Augustin is intussen hier aangekomen. In een snelle celeratie is hij per helikopter overgebracht uit de gevangenis van Hannover. Zwijzaam en gelaten als altijd laat hij alles over zich heengaan. Vanuit zijn cel heeft hij uitzicht op het grauwe akkerland. Er valt wat sneeuw uit de loodgrijze hemel.

Bij de rechtbank waren ook gisteren de bezwaarschriften, waarmee de advocaten het hele proces willen tegenhouden, nog niet binnengekomen. Maar advocaat Kurt Groenewold verzekerde gisteravond: „Meteen bij het begin van het proces zullen wij onze bezwaren indienen...”

Waarschijnlijk zullen in de loop van het proces ook Ulrike Meinhof, Andreas Baader en andere kopstukken van de bende van Stuttgart naar Bückerburg worden gevlogen om 'op te treden' als getuigen. Pessimisten schatten nu al, dat het rechtsgeding zeker drie maanden zal duren. Voor de aanklacht wegens „poging tot moord” zou Ronald Augustin theoretisch levenslang kunnen krijgen.

Hofapotheek

Ook het gewone leven gaat door in het stadje, dat nu al spottend „Vesting Bückerburg” wordt genoemd. De vroegere vorstenresidentie beschikt nog vol trots over een „Hofapotheek” en een „Hofdrukkerij”. In het keizerlijk slotpark slenteren verliefde tieners, maar de infanteriekazerne en het politie-

bureau zijn, ietwat geïmproviseerd, met prikkeldraad omgeven. En linkse jongelui hebben pamfletjes uitgedeeld met „Vrijheid voor Ronald Augustin en alle politieke gevangenen!”

Vanmiddag houdt de jeugdorganisatie van de communistische partij zelfs een protestbijeenkomst in de open lucht, naast de barok-kerk. „Vrijpraak voor Ronald Augustin!” willen zij eisen.

Men verwacht een paar honderd demonstranten, maar hoe het verder zal verlopen? Bij de politie zegt men eerlijk: „Wij hebben hier zoets nog nooit beleefd...”

Knorrig

De meeste gewone burger-rengeren wat knorrig op al die deining. Zij vinden dat eigenlijk teveel eer voor misdadigers en oproerkraaiers. Ook vragen velen zich af of het proces weer anti-Duitse gevoelens in Nederland zal wakker roepen.

Ironisch toeval: juist nu houdt het warenhuis in de Hoofdstraat een Nederlandse Week. Daar worden de Bückerburgers, met rood-wit-blauw en blonde boerinnetjes verlokt tot Hollandse wafels, Haagse hopjes, tot boter-janhagel en Utrechtse sprits.

Rechtszaal lijkt wel op een oorlogsbunker

De gevangenis bij Bückerburg is omgebouwd tot een rechtszaal. Naast het goednieuwe, bijna vierkante gevangenisgebouw is de rechtszaal verrees: een betonklomp zonder vensters en met stalen deuren, die alleen maar doet denken aan een kolossale oorlogsbunker.

Rondom zijn versperringen en beveiligingen aangelegd, waarmee een kernwapencentrum eer zou inleggen. Twee en driedubbele manshoge prikkeldraadversperringen, schijnwerpers, televisiecamera's. Slagbomen, en zelfs werk in alle soorten en maten. Tussen dat

aan met machinepistolen, wapens en ongemakkelijk uitziende borden.

Wanneer het heel akkerland en er naast een fabrieksterrein, omliggend leeg. Lange de weg zijn zelfs de bevingen weggekant tot op de grond, zodat men iedere kwaadwillige naast van de horizon af kan zien aankomen.

Binnen is een deel van de eigenlijke gevangenis overblijvend. Een aantal van de gevangenen is overgebracht naar elders. Hun cellen dienen nu als slaapkamers voor politiemannen. In andere cellen zijn de telexapparaten van politie

Het VRIJJE VOLK

Tekst: Hans Hoffmann Tekening Joost Elshorst

Een handvol
uiteenlopende
meningen

Ronald en het recht

Dinsdag begint in Duitsland het proces tegen de Nederlander Ronald Augustin, voor de een 'n martelaar van de stadsguerrilla, voor de ander een vogelvrije misdadiger. Hij zit nu 19 maanden in voorarrest, op het ogenblik in cel 720 van de Justizvollzugsanstalt (gevangenis) van Hannover en weegt na 143 dagen van hongerstaking nog maar net 60 kilo. Dit is, in telegramstijl, zijn levensloop: geboren te Amsterdam op 20 november 1949; volgt de 3-jarige HBS en een grafische opleiding; leidt gedurende een jaar een zwervend bestaan in Engeland; gaat dan naar Berlijn; op 24 juli 1973 wordt hij gepakt in de trein tussen Oldenzaal en Bentheim, hij dreigt een douane-beambte met een pistool; hij zit in de gevangenis van Hannover, Wittlich en Stuttgart; 2 mei '74: naar de „dodenvleugel“ van Hannover, cel 712; 13 september: hongerstaking; 10 oktober: voor het eerst kunstmatige voeding; 14 oktober: naar het gevangenis-ziekenhuis van Lingen waar hem water wordt onthouden; 19 oktober: naar het academisch ziekenhuis van Hannover; 21 oktober: terug naar de gevangenis van Hannover, nu cel 720; 5 november: Augustin weigert leden van de Nederlandse commissie-Rüter in zijn cel te ontvangen. Hij ziet ze als „instrumenten van de Duitse justitie“; 17 december: de rechter beslist dat hij mag deelnemen aan een „vrije-tijdsgroep“ en aan gemeenschappelijk luchten. Hij weigert, ook om bij anderen in een cel te worden ondergebracht; 2 februari '75: dorststaking; 5 februari: einde honger- en dorststaking, omdat het Rode Leger zulks schriftelijk beveelt.

Justitie

Uit veiligheidsoverwegingen heeft de rechtbank van Osnabrück haar zetel verplaatst naar een betonversterkte vleugel van de gevangenis te Bückeburg, een stadje halfweg Osnabrück en Hannover. Deze nieuwbouw, naar het heet gepland als werkzaal voor gedetineerden, is nu ingericht als gerechtelijk podium. Hier denkt men afdoende beschermd te zijn tegen eventuele geweldsdaaden. Buiten de bunker waakt een uit alle windhoeken gerecruteerde politiemacht, binnen heerst het kille klimaat van de achterdocht. Er komt geen verdacht apparaat, zelfs geen balpunt, de publieke tribune op. Als iemand wat wil noteren, bijvoorbeeld een journalist, die in de persbanken geen plaats meer kon vinden, moet dat maar met een potlood.

De aanklacht is een document van 313 pagina's, de bewijsmiddelen beslaan 60 vellen, er zijn 99 getuigen opgeroepen. Ronald Augustin wordt, ervan beschuldigd lid te zijn van de „misdadige“ vereniging Rote Armee Fraktion; valsheid in geschrifte te hebben gepleegd (hij zou valse documenten voor de RAF in zijn bezit hebben gehad toen hij werd gearresteerd) en een douanier te hebben bedreigd met de dood.

De rechtbank — 3 beroeps- en 2 lekenrechters — zal elke week drie dagen bijeenkomen, steeds op dinsdag, woensdag en donderdag. Hoe lang het proces zal gaan duren is niet te zeggen, maar het kan wel een paar maanden aanlopen.

De magistraten hebben al laten weten niet de mening van bijvoorbeeld Osnabrückse studenten te delen dat Ronald Augustin geïsoleerd gevangen zit. „Iemand met voorarrest mag niet met andere gevangenen in dezelfde ruimte ondergebracht worden, maar dat wil niet zeggen dat hij geïsoleerd wordt. Het begrip Isolationshaft kent het Duitse recht niet.“ melden zij in een voorlichtend stencil. In het geval-Augustin werden bovendien, met het wetboek in de hand, beperkende maatregelen getroffen. Niet in de laatste plaats omdat verdachte geprobeerd heeft „medegevangenen te bewegen tot geweld en terreur“. Daarbij zou hij leuzen bezigd hebben als: „High sein, Frei sein, Terror muss dabei sein!“

Verdediger

Er is een moment geweest dat Ronald veertien advocaten had. Volgens de nieuwe „Baader-Meinhof“-wet mag hij er nog maar drie hebben. Hij heeft Groenewold, Haag en Croissant gekozen. Daarnaast zijn hem Blaser en Köncke toegevoegd door de justitie, die deze raadslieden aanwijst en betaalt. Mr. Rainer Köncke is een links georiënteerd advocaat, die tot hetzelfde kantoor behoort als Augustins gekozen raadsman Kurt Groenewold, dus dat tref. Gevraagd naar de hoofdlijn van zijn verdediging zegt hij: „De officier van justitie zal ten

aanzien van het lidmaatschap van de RAF en andere beschuldigingen het strafrechtelijke aspect onderstrepen. Wij zullen de politieke en ideologische motivatie achter de daden naar voren schuiven.“

Hij is bang dat de nu al beruchte paragraaf 138a uit de nieuwe wet voor veel problemen zal zorgen. „Als de rechter vindt dat je in woordgebruik of bewijskeuze te veel met de verdachten vereenzelvigt, kan hij je op grond van medeplichtigheid voor uitsluiting voordragen.“

Moeder Johanna

Moeder Johanna, rode band in het haar, in een exclusief interview met deze krant: „Toen hij gepakt werd, zei hij niet wie hij was. Ze stopten hem in Hannover in de gevangenis, gewoon tussen de anderen in. Pas na een week zei hij wie hij was, omdat hij een advocaat wilde hebben. Toen brak de hel los.“

Kort daarna werd hij naar Wittlich gebracht, de gevangenis waar later Holger Meins is gestorven. Ik moest op kosten van de Duitse staat naar hem toe om met hem geconfronteerd te worden. Ze wilden wel graag zeker weten of het Ronald Augustin was.

Toen ik hem door de gang zag aankomen zei ik: „Dat is mijn zoon! Ik zou niet meer weten waar we over gepraat hebben, zo onwezenlijk was de situatie. Je weet: hij zit daar en ik ga straks weer weg. Iemand van de gevangenis zat aan het eind van de tafel. Naast mij zaten twee lui van de Kriminalpolizei, die mij van de trein hadden gehaald en naast mijn zoon — aan de andere kant van de tafel — zat een man van Interpol.“

Als een van die mannen tussenbeide kwam, zei Ronald: Ik heb mijn moeder maar een uur. Nou praat ik met haar. Ik ben nog twee keer in Wittlich terug geweest. Daarna werd hij naar Stuttgart gebracht en vandaar, in begin mei 1974, weer naar Hannover. Per helikopter. Hij was in dat toestel op vier plaatsen geboeid. Niet alleen aan zijn zitplaats, maar ook aan de bodem. Als er iets gebeurd was, was 't zijn dood geweest.

In Hannover is een deel van het gevangenisziekenhuis omgebouwd tot dodenvleugel. De gevangenis bestaat uit vier woon-torens, daar zitten ongeveer duizend gevangenen in. De ziekenboeg ligt op zeker honderd meter afstand daarvan en daar zitten altijd maar een paar gevangenen in. Meneer Van der Stool zegt nu wel dat hij een doodlopende gang, die zoals in elk Nederlands huis op een badkamer uitloopt, ten onrechte aangeduid hebben met dodenvleugel, maar deze gang is er speciaal voor omgebouwd. Een ijzeren deur sluit het laatste deel van de gang af. In die gang zijn diverse cellen. De laatste is een badkamer, maar dat is een privé-badkamer, want alleen mijn zoon gaat daar in bad, niet de anderen.“

Haar 19-jarige dochter Monique, leerlinge aan de Academie voor Expressie in Utrecht, valt

Augustin,
Ronald,
20.11.49 Amsterdam

aan: „Van der Stool beweert dat het woord dodenvleugel een verkeerde vertaling is van Toter Trakt, wat volgens hem letterlijk doodlopende gang betekent, maar met het woord dodenvleugel willen wij gewoon zeggen, dat die gang dood is, dat daar geen leven is, geen geluid.“

Mevrouw Augustin-Bas: „Op 13 september zijn ze allemaal in hongerstaking gegaan. Een maand lang hebben ze alleen gerookt en zwarte koffie gedronken. Toen werden ze gedwongen gevoed. Dat ging met een dikke slang door de mond naar de maag. Op die slang werd een trechter gezet en daardoor werd een dikke brij naar binnen geduwd. Maar als een maag lang niets gehad heeft, dan maakt hij krampbewegingen, dus die brij kwam terug. Ronald schreef: Zeker vijf minuten heb ik gedacht dat ik dood ging.“

Een paar dagen later werd hij overgebracht naar het gevangenis-„lazaret“ in Lingen. Daar werd hij in een droge cel gezet, dat wil zeggen dat er zelf geen closet is waaruit je water kunt drinken.

Ze zetten melk en andere voedzame dranken voor hem neer, na twee dagen zelfs bier en ze maakten de zaligste maaltijden klaar om hem maar te verleiden te gaan eten. Maar water kreeg hij niet. Hij is drie en een halve dag zonder water geweest. De advocaten zijn erin gesproongen zodra ze het hoorden en toen heeft een rechter in Osnabrück beslist dat hij water moest krijgen.“

Augustin gaat terug naar de ziekenboeg van de gevangenis in Hannover, waar hij zich niet verzet tegen kunstmatige voeding: een vitaminepapje, dat hem door een dokter wordt toegediend. Een half uur per dag

wordt hij in afzondering gelucht. De rest van de tijd brengt hij lezend, schrijvend en gymnastiekend door in ziekencel 720.

Behalve met zijn moeder, zijn zuster, zijn advocaten en sporadisch de consul wil hij met geen mens contact hebben, is dat juist?

Mevrouw Augustin: „Hij is niet tegen gezelschap, maar dan in de leefgemeenschap van de gevangenen. Daar kan hijzelf de mensen kiezen met wie hij praten wil. Maar de directie zegt: Hij hoort in het ziekenhuis, want hij bent in hongerstaking! En in die omgeving kunnen de contacten geselecteerd zijn, uitgezocht.“

Monique: „Hij heeft een tijdje geleden toestemming gekregen om samen met anderen aan recreatie te doen en met anderen in een cel te zitten, maar als hij op een ongeoorloofde manier met anderen zou proberen te praten, dan zou die toestemming weer ingetrokken worden. Dat betekent dat als hij met deze mensen over politiek wil praten, en dat is het enige waarover hij wil praten, hij dan onmiddellijk op zichzelf terugvalt.“

Staat u helemaal achter uw zoon en broer, ook in zijn politieke strijd?

Moeder A. knikt heftig. Monique zegt: „Wij staan helemaal achter de politieke strijd van de RAF. Met de methoden ben ik het niet altijd eens, maar dat ze strijddoeren, daar ben ik het helemaal mee eens.“

Kamerlid

In de Brakke Grond, de tempel van het linkse protest, zei het P.S.P.-Kamerlid Fred van der Spek onlangs: „Wij hebben zeer nauwe verbanden met Bonn. Kritiek is ongebruikelijk geworden. Bovendien is de situatie in Nederland principieel niet veel anders. Wij hebben net zo goed boter op ons hoofd met onze ontoegankelijke en oncontroleerbare BVD. Dat zijn twee verklaringen voor de zakkige houding van de Nederlandse regering.“

Ik wijs de gevolgde methoden van de RAF principieel af, maar ik vind dat je een zo menselijke mogelijke benadering moet eisen ten aanzien van personen, die zich tegen de maatschappelijke orde verzetten. Dat is in de Bondsrepubliek minder gebruikelijk dan hier. Daarom is verzet nuttig en nodig.“

Minister

De kwalificatie „zakkig“ leek uitdagend genoeg om het ministerie te verleiden tot een tegenaanval, maar een pinnige riposte bleef uit. „Wij verstrekken geen mededelingen over een zaak, die sub judice is“, zei een dame met een tongval, die een klassieke opleiding verried. Wij moeten het nu doen met enige passages uit het antwoord van minister Van der Stool op vragen van Kamerleden naar de behandeling van Augustin.

De bewindsman op 24 december 1974: „Het is juist dat be-

trokkene in strenge afzondering van zijn medegeetineerden wordt gehouden. Deze maatregel berust op veiligheidsoverwegingen en is mede het gevolg van het feit dat betrokkene gepoogd heeft door hem zelf vervaardigde pamfletten onder zijn medegevangenen te verspreiden, waarin hij hen oproep tot weerstand en het gebruik van geweld (...) Betrokkene is niet op zodanige wijze van menselijk contact afgesneden dat zulks ook maar op enige wijze als marteling zou kunnen worden omschreven. (...) De lange duur van de voorlopige hechtenis is grotendeels toe te schrijven aan het gebruik dat door betrokkenen en zijn advocaten wordt gemaakt van procedurele middelen. Zo wordt bijvoorbeeld een verregaand gebruik gemaakt van het recht te weigeren vragen te beantwoorden.“

Commissie

Onder leiding van de strafrechtgeleerde prof. Ruter stelden enige Nederlandse deskundigen zich begin november '74 op de hoogte van de omstandigheden waaronder Augustin in Hannover wordt gedetineerd. Omdat de uitnodiging van de Duitse ambassade uitging, weigerden Ronald en de zijnen elke medewerking.

De conclusie van de commissie luidde: „De omstandigheden waarin Augustin verkeert worden niet volledig gerechtvaardigd door de veiligheidsargumenten en moe-

ten welhaast leiden tot het blokkeren van elementaire menselijke contacten. Het is een situatie waaraan mensen niet behoren te worden blootgesteld. De commissie dringt met de grootste nadruk aan op een onderzoek door Amnesty International (een verzoek waarop A.I. nog steeds studeert. H.H.)

In het verslag komen de nodige knersende uitspraken voor. Zo zegt de Rotterdamse arts dr. H. van Geuns over de gedwongen voeding en wateronthouding: „Ik geloof dat men hier de persoonlijkheid volstrekt heeft genegeerd. Er is hier een volstrekt negeren geweest van de motivatie der hongerstaking en van de andere mogelijkheden die er toch wel degelijk zijn om een dergelijke toestand te begeleiden.“

De Amsterdamse advocaat mr. W. van Bennekom beoordeelt Augustins gevangenisituatie aldus: „Het is een buitengewoon zwaar regime, waarin sprake is van een maximum aan veiligheidsmaatregelen en waarin de communicatiemogelijkheden voor Augustin met de buitenwereld en met zijn medegeetineerden tot een absoluut minimum zijn teruggebracht.“

Wat de houding van Augustin en zijn verdedigers betreft: Net zoals in de benadering van de justitie vrijwel alleen plaats is voor het uitsluiten van ieder veiligheidsrisico, is in de benadering van de verdediging vrijwel alleen plaats voor de ideologische kant van de zaak.“